

Datum doručení: 19. 6. 2017

Centrální číslo jednací: PS2017007528

Věc: Statistické údaje k pracovní neschopnosti

Žádost

(...)

Vážený,

Pro potřeby své rigorózní práce, kterou sepisuji na právnické fakultě Masarykovy univerzity se tímto obracím na Vás s žádostí o informace podle zákona č. 106/1999 Sb. Téma mé práce je *dočasná pracovní neschopnost*. V návaznosti na ni bych Vás tímto chtěla zdvořile požádat o následující informace, pokud jimi disponujete (například v podobě rešerší ke změnám zákoníku práce):

- statistické údaje ohledně poklesu nemocnosti po zavedení karenční doby do zákoníku práce, popřípadě nějaké další materiály týkající se tohoto institutu;
- údaje ohledně toho, kolik zaměstnavatelé vynaloží na náhradu mzdy při dočasné pracovní neschopnosti zaměstnance, kolik by zaměstnavatele stálo zrušení karenční doby;
- srovnání institutu karenční doby v ČR a v Evropě, například Německo, Rakousko, Slovensko, Velká Británie;
- statistiky nemocnosti zaměstnanců před zavedením karenční doby do zákoníku práce a po jeho zavedení a stejně tak statistiky ohledně délky trvání dočasné pracovní neschopnosti před zavedením karenční doby a po něm;
- jakékoli další statistiky týkající se karenční doby a dočasné pracovní neschopnosti.

Praktické údaje by mi velmi pomohly při zpracovávání mé práce.

Prosím o případné nasměrování mých dotazů ke konkrétnímu subjektu, případně budu velmi ráda za odkazy na články, či statistiky, které jsou dostupné na internetu.

Předem děkuji za Váš čas,

s pozdravem

(...)

(...)

Odpověď

Vážená paní

Samostatné oddělení styku s veřejností Kanceláře Poslanecké sněmovny obdrželo dne 19. 6. 2017 Vaši žádost podanou podle zákona č. 106/1999Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, ve věci statistických údajů pro Vaši rigorózní práci.

Na základě uvedeného Vám v příloze této zprávy zasílám dokument zpracovaný Parlamentním institutem. Dovoluji si Vás upozornit, že informace obsažené v přiloženém materiálu odpovídají době vzniku a v případě užití materiálu je vyžadováno dodržení standardních citačních pravidel.

Jelikož Kancelář Poslanecké sněmovny nedisponuje všemi informacemi, o které žádáte, doporučil bych Vám obrátit se na Český statistický úřad, Ministerstvo práce a sociálních věcí a na Výzkumný ústav práce a sociálních věcí. Pokud se nám podaří získat další materiály, obratem Vám je zašleme.

S pozdravem

(...)

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
KANCELÁŘ POSLANECKÉ SNĚMOVNY

SNĚMOVNÍ 3
118 26 PRAHA 1
TEL.: (+420) 257 17 22 25
FAX: (+420) 257 17 22 23
E-MAIL: pi@psp.cz

Odpověď na dotaz: **Vybrané aspekty nemocenského pojištění ve vybraných zemích EU**

Zpracoval:
Parlamentní institut
Mgr. Michal Pohl
leden 2015

Obsah

Karenční doba nemocenského pojištění ve státech EU.....	2
Výše náhradového výměru vypláceného státem ve dnech pracovní neschopnosti ve vybraných zemích EU (dávky z nemocenského pojištění poskytované z veřejných zdrojů).....	3
Rakousko.....	3
Kypr.....	3
Polsko.....	3
Portugalsko.....	3
Finsko.....	3
Francie.....	4
Německo.....	4
Irsko.....	4
Lucembursko.....	4
Rumunsko.....	4
Príspevky do systému nemocenského pojištění - podíl zaměstnance a zaměstnavatele ve vybraných zemích EU.....	4
Kypr.....	4
Rakousko.....	4
Polsko.....	5
Portugalsko.....	5
Francie.....	5
Finsko.....	5
Rumunsko.....	5
Lucembursko.....	5
Irsko.....	5
Německo.....	5
Použité zdroje:.....	6

Karenční doba nemocenského pojištění ve státech EU

(v závorce je rok přistoupení k EU, první hodnota platí pro zaměstnance, druhá hodnota představuje výjimku pro některé skupiny pracovníků či OSVČ)

Belgie (1952) - jeden den

Bulharsko (2007) - bez karenční doby

Česká republika (2004) - 3 dny

Dánsko (1973) - bez karenční doby, dva týdny pro OSVČ

Estonsko (2004) - 3 dny

Finsko (1995) - bez karenční doby, 3 dny pro farmáře či OSVČ

Francie (1952) - 3 dny

Chorvatsko (2013) - bez karenční doby, 42 dní pro OSVČ

Irsko (1973) - 6 dní

Itálie (1952) - 3 dny, bez karenční doby v případě TBC

Kypr (2004) - 3 dny, 9 dní pro OSVČ

Litva (2004) - jeden den

Lotyšsko (2004) - bez karenční doby, autoři mají karenční dobu tři dny

Lucembursko (1952) - bez karenční doby

Maďarsko (2004) - 3 dny

Malta (2004) - bez karenční doby

Německo (1952) - bez karenční doby

Nizozemsko (1952) - 2 dny

Polsko (2004) - bez karenční doby

Portugalsko (1986) - 3 dny, bez karenční doby v případě hospitalizace či TBC

Rakousko (1995) - 3 dny

Rumunsko (2007) - bez karenční doby

Řecko (1981) - 3 dny

Slovensko (2004) - bez karenční doby

Slovinsko (2004) - bez karenční doby

Spojené království (1973) - 3 dny

Španělsko (1986) - 3 dny

Švédsko (1995) - jeden den, v případě OSVČ je standardní doba 7 dní

Výše náhradového výměru vypláceného státem ve dnech pracovní neschopnosti ve vybraných zemích EU (dávký z nemocenského pojištění poskytované z veřejných zdrojů)

Rakousko

Dávka odpovídá polovině výdělku (tj. hrubé mzdy či platu), 60% od 43. dne nemoci. Výše dávky je zastropována částkou 4530 za měsíc.

Kypr

Základní dávka odpovídá 60% hodnoty pojistného bodu za relevantní příspěvkové období. Hodnota je navýšena o 20 % za první závislou osobou a 10% za další závislé osoby (max. tři).

Polsko

Dávka nemocenského odpovídá 80 % průměrného denního výdělku pojištěnce. V případě, že pracovní neschopnost je zapříčiněná např. těhotenstvím, či komplikacemi v případě darování krve, orgánů či tkání je dávka nemocenského rovna 100 % denního výdělku.

Portugalsko

Dávka nemocenského odpovídá 55 % denního výdělku a je vyplácena prvních třicet dní (s výjimkou karenční doby). V případě pracovní neschopnosti přesahující třicet dní se poměr progresivně zvyšuje - 60 % od 31 - 90. dne, 70 % od 91. do 365 dne a 75 % od 366. dne. Pro nemocné tuberkulózou dávka nemocenského odpovídá 80 % denního výdělku pokud pojištěnec vyživuje alespoň dvě závislé osoby. V případě třech závislých osob je dávka 100 % denního výdělku.

Finsko

Dávka nemocenského vypláceného z veřejných zdrojů odpovídá 70 % denního výdělku pro

zaměstnanec s příjmem do 36 071 EUR ročně. Výše poměru je následně regresivní s vzrůstajícím ročním příjmem. Pro zaměstnanec s ročními příjmy nad 36 071, ale s příjmy do 55 498 EUR ročně pak dávka odpovídá 40 % denního výdělku. Pro zaměstnanec s příjmy nad 55 498 dávka odpovídá jedné čtvrtině denního výdělku.

Francie

Dávka nemocenské odpovídá polovině denního výdělku, přičemž částka je zastropována 1.8 násobkem minimální mzdy - tj. 42,77 EUR. V případě osoby se třemi dětmi odpovídá dávka 66 % denního výdělku od 31. dne, přičemž maximální částka je 57,02 EUR.

Německo

Dávka nemocenské odpovídá 70 % běžného příjmu (tj. platu poskytovaného v posledních třech měsících).

Irsko

Dávka nemocenské je paušálně stanovena na 188 EUR týdně, v případě závislých osob se zvyšuje na 124,80 EUR týdně v případě závislé dospělé osoby a na částku 29,80 za každé závislé dítě týdně.

Lucembursko

Dávka odpovídá plnému výdělku, který pojištěnec pobíral v době, kdy sociální událost nastala. Měsíční dávka nemůže být nižší než minimální sociální mzda a nemůže být vyšší než pětinašobek sociální minimální mzdy.

Rumunsko

Výše nemocenského příspěvku je 75 % průměrného výdělku pojištěnce v uplynulých šesti měsících. Příspěvek je zvýšen na 100 % průměrné mzdy v uplynulých šesti měsících v případě, že pojistná událost nastala z důvodu tuberkulózy, AIDS, rakoviny, závažných infekčních onemocnění či akutních stavů.

Příspěvky do systému nemocenského pojištění - podíl zaměstnanec a zaměstnavatele ve vybraných zemích EU

Kypr

Zaměstnanec odvádí 7,8 % z příjmu (rozuměj hrubého výdělku) na sociální pojištění, z něhož je financováno i nemocenské pojištění. Zaměstnavatel odvádí totožnou částku. Maximální postižitelná částka je 1046 EUR týdně.

Rakousko

Zaměstnanec odvádí na nemocenské pojištění 3,95% nebo 3,82% z příjmu (v závislosti na tom, zda se jedná o mzdu či plat) a zaměstnavatel odvádí 3,7% nebo 3,73% z příjmu zaměstnanec,

maximální částka pro výpočet pojistného je 4530 EUR

Polsko

Příspěvky na nemocenské pojištění hradí pouze zaměstnanec ve výši 2,45% výdělku.

Portugalsko

Příspěvky zaměstnanců na nemocenské pojištění jsou 1,41 % z výdělku. Zaměstnavatel odvádí rovněž 1,41 % z výdělku zaměstnance.

Francie

Zaměstnanec odvádí 0,75 % z výdělku, zaměstnavatel 13,1 % z výdělku zaměstnance a 0,13 % ze svého zisku.

Finsko

Pojistné na nemocenské pojištění hradí zaměstnavatel v průměrné výši 1% z výdělku zaměstnance, výše pojistného se mění v závislosti na typu práce, nejvyšší výše je 8 % z výdělku zaměstnance.

Rumunsko

Odvody na nemocenské hradí zaměstnanec ve výši 0,85 % svého výdělku a zaměstnavatel ve výši 0,85 % výdělku zaměstnance.

Lucembursko

Odvody na nemocenské pojištění hradí pouze zaměstnanec ve výši 0,5 % z příjmu. Maximální částka, ze které se příspěvky vypočítávají, je pětinasobek minimální sociální mzdy. Stát zaměstnancům a OSVČ poskytuje příspěvek ve výši cca 30 % odvodu.

Irsko

V případě, že zaměstnanec má příjem menší než 352 EUR týdně, neodvádí žádné příspěvky na sociální pojištění. V případě, že jsou jeho příjmy vyšší, odvádí příspěvek ve výši 4% z příjmu nad 127 EUR. Zaměstnavatel odvádí 4,25 % z příjmu, má-li zaměstnance, kteří mají příjem nižší než 356 EUR. V případě zaměstnanců vydělávajících více, odvádí 10,75 % příjmu. Shora uvedené odvody směřují do sociálního systému obecně; z tohoto systému se hradí i dávky nemocenského pojištění.

Německo

Zaměstnanec odvádí 8,2 % z příjmu, který je pro účely odvodu zastropován částkou 48 600 EUR ročně. Zaměstnavatel odvádí 7,3 % příjmu zaměstnance, přičemž strop je stejný. Z příspěvků se hradí nejen nemocenská či mateřská, ale také zdravotní péče.

Použité zdroje:

Databáze MISSOC :

<http://www.missoc.org/MISSOC/INFORMATIONBASE/COMPARATIVETABLES/MISSOCDATABASE/comparativeTableSearch.jsp>

Kolektiv autorů. *Employers Guide to Poland*. Dostupné z (www): www.paiz.gov.pl/files/?id_plik=16169

<http://lisbon.angloinfo.com/information/money/social-security/>

<http://www.parisvoice.com/practical-paris/135-french-social-security-system-explained>

<https://www.varma.fi/en/PdfDocuments/Anonymous/Muut/InformationForForeignEmployers.pdf>

Kolektiv autorů - *ISSA Social Security Programs Throughout the World: Europe, 2014*, dostupné z <http://www.ssa.gov/policy/docs/progdesc/ssptw/2014-2015/europe/ssptw14europe.pdf>